

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Mártzius' 9-dikén 1819.

Frantzia Ország.

A' Pairek' kamarájában nagyon nevezetes, az Ultráknak nagyon kedvező, a' Liberálisokat pedig nagyon kedvetlenítő jóvallást tett Marquis Barthelemy Febr. 20-dikán, úgy mint: hogy az 1817-ben Sept. 5-dikén a' képviselői választásra nézve kiadott törvényt változtassák-meg. Jóvallása ily kifejezésekből áll: Kérni kell a' Királyt, hogy a' Választási törvényre 's a' Választó Gyűléseknek organizáltatására nézve projektáltasson (jóvalltasson a' Ministerek által) oly módosításokat, a' mellyek ezen törvényre nézve tétethetnek. Pártját fogták a' Barthelemy jóvallásának Castellane, Montmorency, Pastoret, és Polignac, ellene támadtak pedig egész Oratori tehetségek szerént, Minister Gr. Decazes, Lally-Tolendal, Boissy-d'Anglas, Garnier, Barbe-Marbois, Rache-foucault, Chollet, Broglie és sok más Pairek. Még is véghez vitte mind ezeknek ellenmondása mellett is Barthelemy azt, hogy meghatározza a' kamara: hogy három nap mulva újabb tanátskozás alá vegye az ő jóvallását. — Gróf Decazes egyenesen kimondotta, hogy az ő ítélete szerént ezen kamarából ennél egy veszedelmesebb jóvallás ki nem jöhetne. — 49-tzen mondtak ellene a' jóvallásnak: de 89-tzen fogták pártját. Innét nyilván kilátszik, hogy nemrégén nem ok nélkül jegyzették-meg némely Frantzia irók, hogy a' Pairek' kamarájában sokkal számosabbak az Ultrák, mint a'

Liberálisok. — Azon kifejezésekből ugyan, mellyekbe a' Barthelemy jóvallása be-foglaltatva van, még felvenni se' lehet jól, hogy valósággal miben álljon a' jóvallás: még is nagyon megillette a' közönséget; a' két féle rész' iróji kemény pennahadakozásra keltek - ki felette egymás ellen.

Sokkal nagyobb kedvet talált Castellane nevű Gróf ily jóvallása által: *Kérni kell a' Királyt, hogy töröltesse-et az 1815-dik esztendőben Nov. 9-dikén azokra az emberekre nézve szerzettett törvényt, a' kik kiáltásaik által a' népet felzúdulásra és támadásra ingerlik, a' mellyet annyival is inkább lehet kívánni ő Felségétől, hogy ezen törvénynek kezdetében a' mondatik, hogy e' tsak mulandó 's tsak az akkori szempillantat által kívántatott törvény légyen.*

Marquis Barthelemynek a' Pairek' kamarájában tett jóvallása ilyen megjegyzésekre adott az úságiróknak alkalmatosságot. — Az Ultrák ismét nagy eleven-séget kezdenek mutatni. A' Barthelemy jóvallását úgy nézi a' közönség mint a' mostani Ministeriumnak ezen rész által való újabb megtámadtatását. Az efféle mozgásnak eredetét most tsak a' Pairek' kamarájából várhatják az Ultrák; 's iparkodássoknak első céljává azért tették az 1817-ben September' 5-dikén költ törvényt, hogy ennek következe-se lett a' Követek' kamarájában a' Liberalisoknak oly megszámosodása, hogy ott, míg a' képviselők' választatása a' mind-

járt említett törvény szerént fog folyni, az Ultrák valamelly plánumjoknak vegre-hajtathatását telyességgel nem reménlhetik.

A' jobb oldalon most ezek a' nevezetesebb Ultraroyalisták neveztetnek: Vilele, Bonald, Marcellus, Montcalm; a' balon pedig ezek a' nevezetesebb Liberaisok: La-Fayette, Argenson, Serre, Lafitte, Perrier, Manuel, Chauvelin, Beugnot, 's többek.

Oly reménség élesztette vala az esztendő' elején a' jó gondolkodású lakosokat, hogy a' Ministeriumban történt változás által letsendesedik a' részek közt való tüzeskedés; eleintén látszott is valami efféle özszeengesztelődési indulat, de nem sokáig tartott; minden részrehajlási tekintetek éppen úgy kezdik mutatni magokat, mint tavaly. — Az is nagyon szembetűnő, hogy a' tanuló ifjuság közzé mostanság nagyon bekapott a' nyughatatlankodás. Hány helyen nem valának efféle zengések tsak kevés idő alatt! Előbb a' *Flechei*, azután a' *Nagy Lajos* Collegiumabéli, nem soká a' Nantesi Collegiumbéliék, garáznáskodtak: de mind ezeknek lármázása alig tűnhetett tsak szembe is ahozképpent, a' mit Montpellierben nem rég' az Orvosi tudománytanulók a' theatromon elkövettek, melly ekképpen vette eredetét 's nevedését: —

Az ott lévő Préfektus Báró Creuzede-Lessert egy theatromi játékot készített ily cím alatt: *A' falu' Uj Ura*. Ennek foglalatját a' tanulók nem szeretvén, mikor jádzodtatott, rútul kifütyölték. A' Préfektus a' fütyölőket árestáltatni akarta; ezek nem engedelmestek — katonai erő jött reájok — 's így ment lassanként a' dolog annyira, hogy tsaknem az egész Orvosi tanuló-kar elszéledett. — Egy *Moutpelieri* levélben így irják-le Febr. 8-dikán ezen kedvetlen történetet: Már két hónapja, hogy szün-

telen való nyughatatlankodás uralkodott az idevaló theatromon. Kivált a' felvonások között szünetlenül folyt a' kapogatas, padimentumsuroolás, és fütyölés; a' lármázók a' karból a' földre 's a' földről fel a' karba kiálbáltak egymáshoz fennhangon. Febr. 2-dikán a' legrutabban fütyölő tanulót két strázsa megfogván, hogy kivezesse, annak megmentésére legalább 20-szan állottak elé. Hanem az ifjú tsakugyan kivitettétvén, azután az után folyt a' láрма. Hogy a' polgári strázsa katonák a' tanulókon erőt vehettek, az okozta, hogy a' Kommandáns emezeknek segítségére 50 *Minört* hivatott-le a' várból. Mind egygyütt tsak 5 tanulót tartoztattak-megfogságban, de ez is úgy megillette a' többeket, hogy azonnal meghatározták, hogy minnyájan oda fogják hagyni Moutpelliert, a' melly határozás mellett annyival is álhatatosabban megmaradtak, hogy meghatározta a' Préfektus, hogy két hónapok alatt egy tanulónak se' engedtessék-meg a' theatromon való megjelenés.

Az Orvosi tanulók' száma 1200-ra ment ezen fő Oskolában; odahagyták az oskolát 1100-zan; de minden láрма nélkül oszlottak-el; plánumot tsináltak eloszlássokról, 's Biztosokat választottak magok közzül, a' kik az eloszlást organizálják; nem egyszersmind hanem tsapatonként mentek-ki a' városból, de azután sereggestül sehol meg nem szállottak, hanem voltaképpen szélyel oszlottak, ki-ki arra felé, merre neki tettzett. Hanem minekelötte eloszlottak volna, az egész történetről irást készítettek, minden feladásaikat bizonyságok által megerössítették, 's kétszer leírván, az egygyiket a' Belső Ministerhez, másikat a' tanulásra ügyelő Biztossághoz küldötték.

Masoyer nevű Képvisező egy kérelmet terjesztett a' Követek' kamarájá' elejébe, a' lévén kérelme' foglalatja, hogy a' Constitutziónsk 71-dik cikkelye,

melyben a' Nemességnek fenntartatása meghatározott, töröltessék-e. Hogy a' kamara' ezen kérelmet fére vettette, magában érthető dolog. Hanem a' Parisi *Journal des Debates* az ily illetlen kérelmekre csak a' féretételt nem tartja elég-ségesnek, azt mondván, hogy jó lenne az ilyen képtelen kérelmekre nézve Franciaországba is az Angliai Parlamentum' szokását behozni, a' hol az effélet nem csak fére vetik, de tsufosan ki is vetik.

Parisban Státus Minister *Jaucourt* (kit az Austriai Beobachter Protestánsnak mond lenni) úgynevezett Biblia-társaságot állított-fel.

Végezte a' Ministerek' számadását illető Királyi törvényjavallásnak: —

II-dik Titulus. A' Pairekből álló ítélőszék' ítéletének a' Ministerekre való kimondattatásáról. — 14) Tzik. Mihelyest a' Követek' kamarájának arról való végzése, hogy a' Minister vádoltási állapotban van, a' Pairek' kamarájának Elölülőjéhez megérkezett, a' Pairek azonnal összehivattatnak, 's a' magok' kamarájokat Törvényes Tanátsá teszik (constituálják). Ez megessvén, aszzerént mint jónak fogja találni, vagy *Elfogásra* való parantsolatot ad-ki a' kamara, vagy pedig csak megparantsolja, hogy jelennyen-meg a' vádoltatott Minister. — 15) Mihelyest ez a' kamara' előtt megjelent, tudtára adja néki az Elölülő, hogy váloszson magának Consulenseket, vagy pedig, ha maga válosztatni nem akar, ő rendel neki néhányakat. — 16) Minekelőtte a' vetekedések elkezdődnének, névszerént minden Pairek megszollittatnak, 's a' jelenlévők laistromba vétetnek, 's csak azok vehetnek részt a' Ministerre kimondandó ítélet-tételből, a' kik ezen ülésben jelen lenni találtattak. — 17) Az olyan Pairek, a' kik nem birnak tanátskozási voksal, nem irattatnak-be ezen laistrom-

ba. — 18) A' több Pairek közzül is akár mellyik kiszorittathatik ezen laistromból, kire a' Polgári törvényes könyv' XXI-dik Titulusa' 1-ső Részének 1-ső Szakaszára illik. — 19) Minden Pair köteles arra, hogy, ha tudja, hogy az ő személye ellen a' kiszorittattásra valamely oktaláltathatik, erről a' kamarának jelentést tegyen; a' melly mind azokról a' Pairekről ítéletet tesz', a' kik valamely okból a' Ministerre való ítéletmondásban jelen nem lehetnek. — 20) A' Követek' kamarája által a' 11-dik cikkely szerént kineveztetett Biztosok adják által a' Pairekből álló Törvényes Tanátsnak a' vád' cikkelyeit, ők mutatják elő a' vádoltatott ellen való bizonyságokat 's bizonyító irásokat, 's vitatják a' vádat a' tanátskozás közben. — 21) A' Közönséges Prokurátor is mindenkor meghalgattatik a' Pairek' Törvényes Tanátsaiban; 's a' vetekedéseknek végén a' maga, okokon fundált kihozásait (conclusióit) megtévén, kívánni fogja, ha a' környülállások szükségessé teszik, a' büntetésnek a' bünösre lejendő alkalmaztatását. — 22) Ezen vetekedések a' közönség előtt nyilván folynak; mindjárt ezeknek kezdetében elő hozza a' vádoltatott a' maga Praejudicialis mentségeit, ha lesznek. — 23) A' Pairek (mint Birák) titkos ülésben ugyan de fennszóval adják voksaikat, valamint a' tanátskozásközben, úgy a' végső határozásra nézve is. — 24) Ez a' Pairekből álló Törvényes Tanáts csak úgy mondhat ítéletet, ha a' tanátskozási jussal biró tagoknak legalább egy-negyed része, részt vesz' az ítélettelben (az az jelen van és voksol). — 25) Hogy bünösnek ítéltetődjön a' Minister, erre a' voksolnak ötnyoltzad része kívántatik. — 26) A' voksolnak előszámlaltatásakor azt a' rendszabást kell megtartani, hogy az atyáknak és fíjaknak, a' testvéreknek, az atybátyáknak és atyötséknek, az ipáknak és vöknek, a' sogorok-

nak (ide nem értvén az oly sogorokat, kik két testvért tartanak), abban az esetben, ha egyformán ítélnék, az ő voksaik tsak egynek számláltatnak. — 27) A' büntetések, mellyeket a' Pairekből álló Törvényszék az árulásról vagy valakin elkövetett igazságtalanságról meggyőzetett Ministerre kimondhat, lehetnek: halál, *deportáltatás* (az országból valahova, meghatározott helyre való kivitettetés) örökös fogság, polgársági letétetés, 's bizonyos idejig való bezárattatás, ahoképpent mint a' dolog és környülállás kívánni fogják. — 28) A' Pairekből álló Törvényszék közönséges ülésben (a' közönség' jelenlétében, mondja-ki az ítéletet; 's abban az esetben, ha mint bűnösre, ítélet mondódik a' Ministerre, ezen Tanátsnak Iródeákja olvassa-fel azt ő előtte. — 29) Egyéberánt minden Criminalis intézeteket és ítélettételeket illető törvényeket, mellyek a' jelenlévő törvényjovallás által el nem töröltettek, megtartani vagy követni köteleztetik a' Pairekből álló Törvényszék is. Költ Párisban a' Tüilleria kastélyban Jan. 27-dikén a' megtartásnak 1819-dik, Országulásunknak *huszonnegyedik* esztendejében. —

Lajos.

Spanyol Ország.

A' Londoni újságok különböző módon irnak a' Spanyolországban folyó dolgokról. A' Mornig-Chronicle egy Madridi levelet adott-ki Februar. 18-dikán, melyben a' mondatik, hogy egy egész Spanyol Regiment rebellálván. az Obersterét több más tisztekkel egygyütt megöldöklötte volna. — A' Kurir ellenben azt erőssíti ugyan azon napon, hogy a' Madridból Febr. 1-ső napján indúlt tudósítások szerént Spanyolországban teljes tsendesség uralkodik, és hogy minden hamis költemények között, mellyek Spanyolországról elhíreltettek, hamisabb egy se' találtatik, mint az, *hogy a' Királyon, az ő Kabinétjén, 's az ő e-*

gész Udvarán, a' Szerzetes Barátok uralkodnának.

Más újságlevelek ekképpen irnak Spanyolországról, 's nevezetesen a' Valencziai történetekről: — „Hogy a' Király Generális Eliót Valencziából elhivatván, más Kormányozót küldött volna helyébe, még eddig nem volt igaz. Ott még sokan vagynak ezen özszeesküvésért bezárattatva. A' városban ugyan külösképpen tsendesség látszott uralkodni: hanem a' kik a' Valencziai lakosok' karakterét esmerik, nem sokat biznak ezen tsendességhez. Ezek sokkal halgatóbb de azonban puzdoribb emberek, mint az egyéb Spanyolok. Tsak addig titkolják a' mérget, míg alkalmatosságot nem látnak a' boszszuállásra. Sokszor népes inneplések' alkalmatosságával is által verik ellenségeiket.

Spanyol Amerika.

Az a' hir, hogy a' Buenos-Ayresi és Chilibéli Országlószékek Európába követséget rendeltek volna, hogy az ő koronájokat az Europai Princzek közzül valamelyiknek ajánlja oda, enyészni kezdett.

Melly nagyon elhatalmasodtak a' függetlenné lett Spanyol tartományoknak zászlójik' oltalma alatt a' Spanyol és Portugallus partok mellett olálkodó 's ezeknek minden kereskedő hajójikat elragadozó hajók, megtettzik tsak ez egyből, hogy a' Tagus vize' torkában is eltsipik a' hajókat; 's nevezetesen egy oly nagy is van köztök, hogy 30 ágyú találtatik rajta. Ennek neve Boszszuálló. Ez, rettenetes károkat tesz' mind két nemzetnek. — Az elpártolt tartományok jól tudják, hogy az ellenek szüntelen készületben lenni hallató, Radiksi nagy expeditzió az anyaország' finántziájának kikapadása miatt nem mozdulhat. Ha tsak valami különös eszközt nem talál az anya Országlószék a' maga Radiksi tengeri erejének útba indítására, külömben bajos

leszen a' kitsinált plánumot elérni velle. Az újabb levelek semmit se' irnak a' közelébb említett nagy tsatáról, melyet az előhbeni tudósítások Veneczuélából hoztak vala Európába, mely szerént 'hát Generális Morillónak is ismét fel kell támodni.

É s z a k i A m é r i k a.

A' *Washingtonból* jött tudósítások szerént az Egygyesült Státusok' Ország-lószéke *Graham* polgárt *Rio-Janeiróba* küldötte, mint rendkívül való Követet, hogy protestáljon a' Brasiliai Udvarnak azon rendelése ellen, melly szerént azon egy kereskedő portéka, ha Amérikai hajón vitettetik-be oda, 24 per Centet, ha pedig Anglus hajón, tsak 16-tot tartozik fizetni.

Nem régen egy *Taylor* nevű *Baltimorei* kereskedő ellen pert indítottak vala a' *Washingtonban* lévő *Portugallus* Követ' kívánságára, azért, hogy az *Artiga's* zászlója alatt sok kárt tett a' *Portugallus* és *Brasiliai* kereskedőknek: hanem azt olvastuk későbbre, hogy ő, az ítélőszék által a' vád alól feloldoztatván, azolta ismét kievezett, 's már most még jobban pusztit.

M a i l a n d.

Itt kihirdettetett, hogy a' kiszolgált 's oly katonáknak, kikre familiájoknak szükségek van, elbotsáttatások által a' *Lombard-Velencei* Regementekben az emberek nagyon megkevesedvén, az *Udvari Hadi Tanáts* jóvállására megparantsolni méltóztatott ő Cs. Kir. Felsége, hogy a' nevezett Országok' tartományaikban 6600 új katonák szedettessenek össze, 's ezek az 1798-dik esztendő *Januáriusának* 1-ső napjától fogva *Decembernek* utolsó napjáig született fiatalok közzül választassanak ki; 's a' kiknek szolgálatajok az ő Cs. K. Felsége különös kegyelméből tsak 4 esztendeig tartson.

B é t s.

A' *Velenczéből* Febr. 25-dikén indult tudósítások szerént Császár ő Felsége folytatta az ott találtató nevezeteségeknak megnézegetését; 23-dikban a' *Cavanis* testvérek' magános nevelő házáat méltóztatott megnézni 's azzal való teljes megelégedését kegyesen kijelenteni. Azután az új gőz-tsajkának megnézésére ment, 's arra felmenvén, magát azon, a' nagy tsatornán jó meszsziire kivitette. Délután közönséges audientziát adni, 's estve, Császárné ő Felségével 's a' Cs. Familiának *Velenczében* lévő tagjaival egygyütt, a' *La-Fenice* theatrom szálájában adatott bált méltóztatott jelenlétével szerentsésíteni ő Cs. K. Felsége.

Az ő Felségek *Velenczéből* lejendő elindulása Febr. 27-dik napjára volt határoztatva, a' melly napon *Paduában* hálván 28-dikat is ott tölteni — *Mártzius* 1-ső napján *Rovigóban* hálni 's 2-dikban is ott maradni — 3-dikban útjokat *Ferraráig* 's 4-dikben *Bolognáig* folytatni, *Mártzius* 5-dikét 's 6-dikát is itt tölteni, 's 7-dikben *Florencziába* érkezni szándékoztak ő Cs. K. Felségek. Itt három hetet töltvén-el, azután *Roma* felé tovább indulnak, a' hova *Aprilis*' 2-dikán érkeznek-meg. — Császár és Király ő Felsége *Mántuai Hertzeg* név alatt teszi ezen utat.

* * *

Minekutánna annak a' próbának, melyet Bétsnek vagy két utzájin 26 gőzlámpásokkal tavaly *Juliustól* fogva tettek, hasznos volta magát szerentsésen kimutatta, már most megparantsolni méltóztatott ő Cs. K. Felsége, hogy terjeszszék elejébe azt a' plánumot, melly szerént ezen éjjeli világosítás' módja Bétsnek jó nagy részére kiterjesztethessék, mellyen már azon tiszti karok, kiknek kezeik alá ezen dológ tartozik, dolgoznak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Folytatása a' Felső Urunk' születése napja' ditsösséges innepét illető honnyi Előadásoknak: —

Szigetről, Máramarosból, Februárius' 18-dikán.

Még a' havasok 's kősziklák között lakozó együgyü lelkek is melly érzékenyek midőn Jó Fejedelmekhez viseltető örömök és háládatosságok kinyilatkoztatására alkalmatosságot nyerhetnek, megtetszik a' következő sorokból: Több rendbéli nagy tekintetű, de egyszersmind nagy homályban lévő, 's késedelmet nem szenvedhető tárgyaknak a' hely színén jobb móddal lehető kivilágosítására T. N. Máramaros Vármegyének Rabokat itélő Törvényszéke az Első Al-Ispán előlétele alatt e' folyó Bőjt-elő hava második hetére ezen Megye Felső Járásába hátároztatott, mellynek folytatása ideje közibe esvén az írt hónap 12-dik napján Felső Királyunk születése napja, ennek diszesítésére Első Al-Ispán Tek. Szaplóczay Pál Ur az Innepet megelőző napon a' szükséges rendelkezéseket megtévén, másnap úgymint ditsösségesen Uralkodó Felső Királyunk születése napján úgy a' Törvényszéken jelen lévő Tábla Birák és Tisztviselők, mint az ezen jeles napra egybe sereglett Földes Uraságok, Nemesség és köz nép Jvod helységben az egyesült Görög Catholicusok Templomában tartandó Isteni tiszteletre mentek, holott a' helybeli Parochus és Esperest, Tisztelendő Mihályi János Ur *Astántiak* kal Solennis énekes Szent Misét, és ezután ugyan azon Tisztelendő Esperest Ur az alkalmatossághozképpent egy rövid de igen jeles és fontos beszédet tartván, — az Isteni tisztelet a' Templomban benn és azon kívül álló számos gyülekezetnek mozsarak lövéseivel egyveletű Ellyen

a' Király!!! kiáltásokkal rekesztetettbe. Ezt követte egy pár nemes ifjú személyeknek a' házassági életre hittel lett lekötöztetésük, ezután az egész jelenlévő Tiszti Kar, a' Földes Uraságok, Nemesek 's a' köznép, együtt véve 300 számát felyül haladó örvendező sokaság minyan a' tisztelt Első Al-Ispán Udvarára mentek, holott a' lakodalmi 's más e' jeles napra megjelent gyülekezet a' Házi gazda által fölöstökömmel fogadtatott, és abban többszörözött Ellyen a' Király örömkialtások között részt vévén, úgy oszlott-el. — Ezt követte azon ebéd, mellyel Első Al-Ispán Ur a' jelen lévő Tisztviselőket és minden Uraságokat megvendéglett, még pedig olly örömök között, hogy az ő Császári Királyi Felső kedves életének boldog és hosszú időkre való terjedéséért, egész Királyi Háza, 's Császári Familiája virágzásáért a' mozsarak durrogásai között harsogó Ellyen 's Ellyenek kiáltásoknak csak a' setétejjel vetett véget.

Keszthely, Febr. 16-dikán 1819 —
„Az idevaló Ifjuság bevett szokása szerint, Heliconi Gyülekezetének fényes megtartásával, innepelé az idén is Felső Urunk' és Ászszonyunk' születésének napját, mellyet a' Georgiconi Szalában több érdemes Vendégek előtt *Pfahler Károly* Fiscalis Ur, a' törvényes Tudományok Doctora, és Tanítója, mint ez esztendei *Archon*, nyitott-meg egy ékes, 's mai nap már többé nem igen könnyen hallható classicus deákságú beszédjével: *de Humanitate Francisci I.* Azután pedig három Osztályokban, a' muzsikát Magyar és Német Énekekkel váltogatva, némelly jelesebb Ifjak declamáltak, nevezetesen: *Bernáth György* Practicans az emberi életnek tzéljáról vitézi Versekben magyarul; Gróf *Festetits Leo*

a' hasadó Hajnalról egy Ódát németül; *Ludovits István* Philosophus a' Tudományoknak sokféle hasznáról deák folyó beszédben; Gróf *Festetics Sándor* ő Felségének az ifjuság nevében tett üdvözlését magyarul; *Honetzy István* Practicans Keszthely kies vidékét deák Hexameterekben; *Hegedüs József* Pristaldus az időnek vissza hozhatatlanságáról magyar folyó beszédben; *Jeszenszky Antal* Pristaldus a' nyelv pallérozásáról németül; *Ballier József* Practicans egy magyar Éneket a' szerentse álhatatlanságáról; *Weber József* Rhetor a' Békeségnek méltó örömeit deák folyó beszédben; *Jochman Sámuel* Practicans arról: hogy kinek kinek okosan kellessék választani az élet nemét, és a' választottnál állandóul megmaradni, német nyelven; *Kömives Mihály* Physicus magyar Saphicumokban Schwartzenberg Familiának Hazánkban tett nagy érdemeiről; *Kováts Pál* Logicus egy deák Elegiát a' mezei élet Boldogságáról; *Tornyos Pál* Poéta, az Erkölsnek egyedül halhatatlanító ereje felől deák beszédben. Továbbá

Sényi Gábor Grófi Secretarius ő Felségének születése napjára szép deák vitézi verseket, *Gosztonyi Sándor* Uradalmi Pristaldus pedig egy fontos német Epistolát, ama régi híres Papinianus Romai Törvény-tudónak jeles tselekedeitéről. — Azután némelly beküldött munkák olvastattak-fel, úgymint: ama híres *Kazinczy Ferentznek* szép izlésű Költése, mellyel a' Georgiconról megemlékezni méltóztatott; a' Magyar Málvina most már *Göndöcz* Aszszonyságnak két rendbeli munkái, úgymint: Örvendezése a' Haza Ditsőségén, és a' Frantzia Országból megérkező Vitézeknek köszöntése Verseken; *Kazinczy Klára Horváth* Aszszonyságnak ő Felségek tiszteléséről; *Horváth Adámnak* Hattyu éneklés cím alatt beadott elmés munkája (mellyet ezen

napokban közleni fogunk); *Sümeghi Mihálynak* jelesen készült értekezése az igazi Hazai Szeretetről; Erdélyi *Kontz Sámuelnek* három rendbeli versei; *Hatos László* nagy tiszteletű Praemonstratensisek szerzetiből Ovidiusból közölt Magyar Elegiája; végre *Nagyváti János* Tábla-Biró Urnak, a' Magyar Földes, és Zászlós Urak eredetinek, és mi voltának tudós leírása.

Szokás lévén pedig efféle Inneplés-kor a' Magyar Literaturában magokat megkülömböztető Férfiaknak némü némü érdem jutalommal is kedveskedni; a' Helicon ez uttal a' Honnyi Horáth *Virág Benedek* eránt 200 for. ajándékjával kívánta hazafiúi tiszteletét megmutatni. — A' Georgiconi fás Kertben két emlék fák is ültetettek, egygyik *Kis János* Dunán túl lévő Superintendensnek; másik pedig néhai *Faludy Ferentz* Poétának, 's Literatornak tiszteletére; dél után egy az Ifjuságtól elő adott hősi mutatvány (néző-játék) magyar nyelven Themistocles Czim alatt rekeszté-be az Innepet.

* * *

Ő Cs. Kir. Felsége a' Pesti Kir. Universitásnál Romai Polgári, Criminalis és Feudalis Törvényeket tanító Professor 's a' Törvényes Fakultás Pro-Seniora Titt. Vuchetich Mátyás Urnak ezen czimü munkáját: *Jus Criminale Hungaricum*, nem tsák hogy a' nevezett Universitas tanítói könyvévé, hanem ennekfelette a' tudós és érdemes Irónak 2000 forintokat, rendelni, kegyelmesen méltóztatott.

A' boldogult F. T. *Pfingstel* helyébe, a' régebben mellette volt Cooperator, most pedig a' Leopoldstadti Parochia' Administratora F. T. Faichtinger Ur választatott P e s t Kir. Városa Plébánusává.

Császár és Király ő Felsége Titt. Jonás József Urnak, a' *Jenai* Mineralogica, a' *Hanau* Természeti minden

tudományok, a' *Dreysigackeri* Erdő-
mesterségi és Vadászági, 's a' *Hálai*
Természetvizsgáló Társaságoknak külső és
levelező tagjának a' Budai Ujság szerint
kegyelmesen megengedni méltóztatott,
hogy az ezen Tudós Társaságoztól néki
ajánlatott mégtisztelő Diplomákat elfo-
gadhasa.

J ó s z á g - k i a d á s.

T. Bihar Vármegyében B. Szent Már-
ton helységben egy szabad, de még pusz-
ta telek a' hozzá tartozó szántó földek-
kel, kaszáló és nád termő rétekkel egy-
gyütt, akár árendába akár zálogképpen 32
esztendőkre kiadódik, a' kinek hozzá ked-
ve van, jelentheti magát a' Liskai Cs.
K. Posta Hivatalnál.

H í r d e t é s.

A' Magyar Országban fekvő Felső-
Adományra rendelt következő Kamarális
és Fiscalis Jóságoknak Leírásaik, Meg-
betsültetéseik, a' Felső Helybenha-
gyásig elkészültek, u. m.

1) Arad Vármegyei Kamaralis Hely-
ségek: Nádas; Felménes; Taucz; Cser-
mő — Fiscalitások: Szlatina; Tok; Il-
tyo; és Szelestye.

2) A' Szathmár Vármegyéhez tarto-
zott, de már Erdélyi Nagy Fejedelemsé-
gi Fiscalitások: Alsó, és Felső - Szopor.
Banátusi Kamaralis Helységek:

3) Temes Vármegyében: Szulia.

4) Tomest; Krivina; Gojzest.

5) Matsova; Pestyere; Zsidjora;
Kritsava; Cserestemes Krassó Vármegyé-
ben.

Részeiket, Megbetsültetéseiket 's meg-
szerezhetéseiknek árát Bétsben a' Nagy
Méltóságú Ts. K. Közönséges Udvari Ka-
maránál; Budán a' Nagy Méltóságú Ud-
vari Magyar Kamaránál; és a' 3, 4 és 5-
dik szám alatt lévőkre nézve Temesvá-
ron a' Királyi Kamarális Administratió-
nál; a' Megbetsültetés Summariumait
pedig az 1-ső szám alatt lévők eránt Ara-
don a' Királyi Kamarális Praefectusi - Hí-
vatalnál; a' 2 - dik számúakra nézve Szi-
gethen a' Maramarosi Kir. Kamaralis Ad-
ministrational és Tisza-Újlakon a' Kama-
ralis Provisori - Hivatalnál; a' többieket
a' Banátusi Kamaralis Tisztségeknél a'
5 - dik számú eránt Dentán, a' 4 - dik szá-
múak eránt Bulcson, az 5 - dik számúak
eránt Lugoson előre meg lehet látni.

Az ezen Jóságokat megszerezni aka-
róknak úgy azoknak is, kik eddig már
magokat jelentették, kérelményeknek meg-
határozott kinyilatkoztatásaikkal e' folyó
hónap 28 - dikától fogva hat hetek alatt,
az az, Aprilis 11 - edikéig a' Nagy Méltó-
ságú Királyi Magyar Udvari Kamaránál
tessék magokat jelenteni; mivel ezen idő
lefolyta után a' Felső Adományi - Aján-
lások fognak megtétetni. Budán Febr.
24 - dikén 1819.

* * *

Bétsbe érkeztek: — Febr. 4 - dikén, B. Pronay József Cs. K. Camarás Úr, Posonyból, Bek Pál Úr,
Cs. K. Camarás Úr Budáról; 5 - dikben, Gr. Banffy György Cs. K. General Májor Prágából, Eltz Au-
gust Oberstlajtnánt és Eltz Ferentz Lovas Kapitány Grófok Coblentzből.

Elutaztak: — 4 - dikben, B. Wangen Cs. Kir. Oberster Morva Országba, G. Thurn Cs. Kir. Oberstl.
Triestbe, Atzél Úr Szolgabíró Pestre; 5 - dikben, Gr. Auersperg Cs. K. General Májor Sz. Pöltenbe,
Báró Jeszensky Sándor és Miklós Cs. K. Lovas Kapitányok Magyar Országra.

Száz forint huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
Mártz. 5 - dikén 250³/₄ — 6 - dikén 250¹/₂ — 8 - dikén 249⁷/₈ — forintot.